

Mokslinė konferencija apie šiuolaikinę kalbos kultūrą

Spalio 9 d. Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos Konferencijų salėje vyko mokslinė konferencija „XXI a. realybė: kaip rašome ir kalbame viešumoje?“. Renginyje dalyvavo kalbos mylėtojai, pedagogai, mokslininkai, rašytojai ir moksleiviai – visi, kuriems rūpi lietuvių kalbos vartojimas šiuolaikinėje visuomenėje.

Pirmąjį pranešimą „Kalba – žmogaus kultūros (išsilavinimo) atspindys“ skaitė Lietuvių kalbos draugijos Pasvalio Petro Būtėno skyriaus pirmininkė Regina Grubinskienė. Ji pabrėžė, kad kalba yra ne tik bendravimo priemonė, bet ir tautinės savimonės dalis, rodanti žmogaus išsilavinimą bei kultūringumą.

Po to konferencijos dalyviai klausėsi moksleivių pranešimų – tai konkurso „Viešoji mūsų kalba: sakinys ir rašytinė formos“ dalyvių ir laureatų darbai apie gimtosios kalbos vartojimą kasdienėje aplinkoje. Moksleiviai analizavo jaunimo kalbėjimo ypatumus, svetimybų paplitimą, interneto ir socialinių tinklų įtaką.

Poetas Tomas Tašauskas pranešime „Makaroninės kalbos renesansas: grėsmės ir giesmės“ su humoru ir ironija aptarė svetimybų įsigalėjimą

viešojoje kalboje. Poetas, vertėjas, Lietuvių kalbos draugijos narys Vladas Baziūnas tema „Kalba, tarmė ir žmogaus tapatybė. Ką sako rašytojo patirtis“ akcentavo tarmių svarbą kaip asmens ir tautos tapatybės dalį.

Pirmojoje konferencijos dalyje taip pat apibendrintas minėtas moksleivių konkursas ir apdovanoti jo nugalėtojai. Darbus apžvelgė Lietuvių kalbos draugijos Pasvalio Petro Būtėno skyriaus narė Laimutė Vaitkevičienė.

Konkurso laimėtojai:

1-oji vieta – Petro Vileišio gimnazijos mokinys Haris Luzanovas už tiriamąjį darbą „Ar internetas daro įtaką jaunimo kalbai?“;

2-osios vietos – Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės gimnazijos mokinė Ema Kazlauskaitė („Anglų kalbos įtaka jaunimo viešai kalbai“) ir Petro Vileišio gimnazijos mokinė Rustė Treikauskaitė („Mano gimtosios tarmės žodyno įvairovė: kaip sakau aš, o kaip sako mano tėtis žemaitis?“);

3-iosios vietos – Vaškų gimnazijos mokinė Miglė Jasėnaitė („Vaškų gimnazijos I klasės mokinių vartojamos svetimybės“) ir Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės gimnazijos mokinė Saulė Jurevičiūtė („Anglų kalbos įtaka bendraamžių rašytinės kalbos vartojimui virtualioje aplinkoje“).

Antrojoje konferencijos dalyje mokslininkai ir kalbos tyrėjai dalijosi

įžvalgomis apie šiuolaikinės kalbos ir tarmių tyrimus. Lietuvių kalbos instituto vyresnioji mokslo darbuotoja dr. Agnė Čepaitienė skaitė pranešimą „Kas modernu šiuolaikinėje tarmėtyroje: Pasvalio krašto atvejis“. Lietuvos muzikos ir teatro akademijos docentė dr. Irena Kruopienė pristatė temą „Pavyzdinė sakininė raida – kokia ji?“.

Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto Taikomosios kalbotyros instituto profesorė emeritė Meilutė Ramonienė pranešime „Keletas mitų apie kalbą“ paneigė dažnai kartojamus stereotipus apie kalbos „nykimą“ ir „supaprastėjimą“. Lietuvių kalbos draugijos tarybos pirmininkė prof. dr. Genovaitė Kačiūskienė pateikė dešimt priežasčių, kodėl verta mokytis ir puoselėti lietuvių kalbą.

Konferenciją moderavo Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos Vartotojų aptarnavimo centro vedėja Kristina Gasiliūnė, užtikrinusi sklandžią renginio eigą ir įdomias diskusijas.

Renginio pabaigoje dalyviai pakviesti apžiūrėti ir išbandyti Lietuvių kalbos instituto edukacinę parodą „Paliesk lietuvių kalbą rankomis“. Bibliotekoje ji bus eksponuojama visą spalio mėnesį.

Parengta pagal Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos medžiagą
Bibliotekos nuotr.

